

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 48. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Szlovéniában problémamentesen érvényesül a magyar kormány nemzetpolitikája

Szlovénia azon szomszédos országok közé tartozik, ahol a magyar kormány nemzetpolitikája problémamentesen érvényesülni tud, a többségi nemzet, illetve a szlovén kormányzat nem támaszt akadályokat a magyar nemzeti kisebbség jogainak érvényesülésével, kultúrája, identitása megélésével szemben, ami nem általános gyakorlat a mai Európában - mondta Potápi Árpád János a Magyarország és a Szlovén Köztársaság által 25 éve megkötött kisebbségvédelmi megállapodás évfordulója alkalmából rendezett konferencián. A nemzetpolitikai államtitkár köszöntőjében kiemelte: a kisebbségi szerződés megkötésekor kölcsönösen vállalták, hogy a két nemzetiség számára biztosítják nemzeti identitásuk megőrzését és fejlesztését. A magyarok és a szlovének egyaránt megtanulták a történelemből, hogy az identitás olyan, mint a szabadság: senkinek nem lesz több belőle, ha elveszi a másét - hangsúlyozta beszédében Kövér László, az Országgyűlés elnöke. Hozzátette: ez a két ország nemzeti együttműködésének a nyílt titka, amelyet szívesen megosztanak bárkivel Európában, aki napjainkban fontosnak tartja az önazonosság és a szabadság egymással összefonódó kérdéseit. Kövér László elmondta: a nemzeti közösségek a két országban kölcsönösen megkapják azt a kiemelt figyelmet, támogatást és pozitív megkülönböztetést, amelyeknek köszönhetően kis lélekszámuk ellenére közösségként létezhetnek és tervezhetnek.

Minden érvényes, értékelhető erdélyi pályázatot támogat a magyar kormány

A Maros-mezőségi gazdaságfejlesztési program keretében leadott valamennyi érvényes és értékelhető pályázatra támogatást nyújt a magyar kormány - jelentette be Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára kedden Marosvásárhelyen, sajtótájékoztatón. Maros megye mezőségi kistérségében fél évvel ezelőtt kísérleti jelleggel hirdették meg a magyar állam által finanszírozott erdélyi gazdaságfejlesztési programot. Magyar Levente elmondta: 526 mezőségi vállalkozó és gazdálkodó nyújtott be pályázatot, és a támogatási igényeknek - reményei szerint - mintegy 90 százalékát tudják támogatni. Közölte: ahhoz, hogy minden érvényes és értékelhető pályázatra támogatást nyújthassanak, az eredetileg meghirdetett egymilliárd forintról körülbelül 1,5 milliárd forintra kell emelni a program támogatási keretét, de erre van lehetőség. Az államtitkár tájékoztatása szerint a pályázat eredményhirdetése decemberre várható, és a pályázók már 2018 első hónapjaiban hozzájuthatnak az igényelt támogatáshoz. Magyar Levente elmondta: hosszú hónapok egyeztetése után a nyár végén sikerült megállapodniuk Románia kormányával a program alapvető feltételeiről, a programot eddig zavartalanul és

jóhiszeműen tudták lebonyolítani. Hozzátette, a román gazdaság is profitál a programból, hiszen az eszközöket, amelyeket a kedvezményezett gazdák meg fognak vásárolni, többnyire Románia állítja elő. „Amikor szépen látszanak majd ezek a számok, akkor végérvényes lesz az a pozitív román hozzáállás, hogy ez a program Romániának is jó, gyarapszik általa” - jelentette ki az államtitkár. Magyar Levente bejelentette, hogy 2018-ban a programot kiterjesztik más területekre, egyidejűleg a támogatási összegrát megemelését tervezik.

Kelemen Hunor: kerüljenek a törvényhozásba a gyulafehérvári ígérek!

A 2018-as év nem kíméli meg a romániai magyarokat a nacionalista, magyarellenes kirohanásoktól – jelentette ki Kelemen Hunor RMDSZ-elnök a szövetség nőszervezetének szombati küldöttgyűlésén. A marosvásárhelyi rendezvényen elhangzott felszólalásában a politikus elmondta: a centenáriumról sosem a sértés és a bántás szándékával beszélt, de nem félt feltenni azokat a fontos kérdéseket, miszerint mi változott száz év után, mi javult és romlott a magyar közösség szempontjából. Kelemen szerint a marosvásárhelyi római katolikus iskola helyzete, a különböző kétnyelvű feliratokra vonatkozó bírósági döntések azt mutatják, ma vissza lehet lépni a történelemben, „nemcsak előre, hanem rossz irányba is lehet haladni”. „Nekünk világosan és érthetően kell elmondani: a centenárium évétől elvárjuk, hogy a többség felajánlja és elfogadja, amit kérünk, részt vegyen egy olyan párbeszédben, amelynek végén egy újfajta többség-kisebbségi keretet is kialakíthatunk. A gyulafehérvári ígérek betartását akarjuk, azt, hogy ezek mai jogi nyelvezetre lefordítva kerüljenek a törvényhozásba” – idézte a szövetség hírlevele az RMDSZ vezetőjét. A politikus úgy folytatta: 2018 el fog múlni, és nem szabad „sündisznóállásban” végigvárni, hogy elteljen, a magyaroknak fel kell mutatniuk, hogy értékteremtő közösséget alkotnak, továbbra is értékteremtő közösségként akarnak élni Romániában.

Alkotmánymódosítást kér, erdélyi magyar nemzeti konzultációt indít az MPP

A Gyulafehérvári nyilatkozatban foglaltak érvényesítését és a Székelyföld mint sajátos státusú önkormányzati régió elismerését szorgalmazza a Magyar Polgári Párt, amely több határozatot is elfogadott szombaton Marosvásárhelyen az Országos Önkormányzati Tanácsülésén (OÖT). A 198 fős testület – az OÖT tagja minden helyi, illetve megyei tanácsos, polgármester és alpolgármester – előtt Biró Zsolt pártelnök, parlamenti képviselő a nagy román egyesülés centenáriumának közeledtével éberségre szólította hallgatóságát, hangsúlyozva a polgári párt által kezdeményezett erdélyi magyar nemzeti konzultáció fontosságát. „A konzultációt két irányba tervezzük: egyrészt a politikai szereplőkkel (az erdélyi magyar politikai pártokkal), illetve az autonómia kérdését

felvállaló civil szervezetekkel, (nemzeti tanácsokkal) folytatnánk le, ez szervesen illeszkedik eddigi konszenzuskereső politikánkhoz (nem hiába választottuk idei kongresszusunk mottójául a „Párbeszéd pártján!” jelmondatot); másrészt az erdélyi polgárokat megcélozva folytatnánk a konzultációt. Az erdélyi magyar nemzeti konzultáció célja felmérni száz évvel az első világháborút követően (avagy 100 évvel a Gyulafehérvári nyilatkozatot követően), illetve negyed századdal a Kolozsvári nyilatkozat után, hol tartunk annak a hárompillérű tervnek a megvalósítása terén, ami meggyőződésünk szerint ma számunkra a szülőföldünkön, magyarként való megmaradásunkat garantálhatja” – fogalmazott Biró Zsolt.

Szilágysomlyóra érkeztek a Szent László-év vándorkiállításai

Az erdélyi Szilágysomlyón, a római katolikus közösségi házban pénteken megnyitották a Szent László-év két vándorkiállítását. Az egyik kiállítás tablói Móser Zoltán fotóin keresztül mutatják be a Kárpát-medence templomaiban megőrzött Szent László-freskókat, a másik, "A hit bajnoka a haza hőse" című kiállítás tablóiról pedig a lovagkirály életét és kultuszát ismerheti meg a közönség. A kiállítás-megnyitón Szilágyi Péter helyettes nemzetpolitikai államtitkár örvendetesnek mondta, hogy a magyar kormány támogatásával felújított közösségi házban idézhetik Szent László királyt. Úgy vélte: a kiállítások bemutatása is azt jelzi, hogy "Szilágysomlyó rajta van a magyar nemzet térképén", és Magyarország Kormánya kiemelt figyelmet fordít a szórványközösségek megerősítésére. Szerinte ezt jelzi az is, hogy a kisvárosban a Petőfi-program ösztöndíjasa gazdagítja a magyar kulturális életet, és az is, hogy az óvodafejlesztési program keretében jövőre a református egyházzal összefogva egy magyar óvoda építésébe kezdenek a városban.

Az MKP-val országos szinten is számolni kell

Pozsonyban ülésezett a Magyar Közösség Pártja Országos Tanácsa. A testület elsősorban a megyei választások eredményét értékelte, de a politika egyéb területeit és a közelmúlt döntéseit is megvitatta. A tanácskozás után az MKP nyilatkozatban összegezte álláspontját, az OT döntéseit, melyben leszögezte, a megyei szintű munka kulcsa annak, hogy az MKP bizonyítsa erejét a jövőre nézve. A párt szerint a megyei választások eredménye azt is jelenti, hogy az MKP-val országos szinten is számolni kell. Az MKP Országos Tanácsa nyilatkozatában köszönetét fejezte ki mindenkinek, aki részt vett a novemberi megyei választások előkészületeiben, és főleg megköszönte a választóknak a képviselőjelöltjeire leadott szavazatokat. A választások eredménye politikai és közösségi szempontból is meghatározó üzenetet közvetít: Dél-Szlovákiában az MKP a meghatározó politikai erő. Az

MKP a mandátumok számát tekintve a harmadik helyen szerepel a pártok között, és ez a tény rámutat arra, hogy a soron következő parlamenti választáson az MKP-val mindenképpen számolni kell. Az MKP OT kellőképpen érzékeli a jelenleg uralkodó kormányváltó hangulatot, ennek jegyében helyezi magát az országos politikai folyamatba. „A pártok közötti együttműködés tekintetében továbbra is elsődleges célunk a jobboldali pártokkal való partnerség. Az Országos Tanács mindemellett szorgalmazza, hogy tevékenységünk megyei szinten továbbra is Dél-Szlovákia érdekében történjék. Megyei képviselőink megbízható és felelősségteljes munkája a kulcs a politikai erő bizonyításához és az MKP mint országos politikai tényező további megerősítéséhez” – hangsúlyozta a nyilatkozat.

Szilágyi Péter: lehetőséget kell adni a külhoni magyarságnak

Lehetőséget kell adni a külhoni magyarságnak a megkapaszkodásra, az egész Kárpát-medencei magyarságot segíteni kell abban, hogy ha a szülőföldjén akar maradni és boldogulni, akkor arra legyen lehetősége – hangsúlyozta Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár szerdán Hajdújáráson, ahol megnyitotta az államtitkárság által meghirdetett, 2017 – a külhoni magyar családi vállalkozások éve elnevezésű program Kárpát-medencei őszi körútjának vajdasági állomását. Emlékeztetett arra, hogy a nemzetpolitikai államtitkárság 2010-ben indította el tematikus éveit, kezdetben az oktatási és a kulturális témák voltak a középpontban, 2014 óta pedig a gazdasági támogatásra helyezik a hangsúlyt. A magyar kormány azt szerette volna elérni, hogy „ne határookban, hanem nemzetben gondolkozzunk” – szögezte le. Szilágyi Péter úgy fogalmazott: „hálót kell adni a Kárpát-medencében élőknek, hogy halat tudjanak fogni, ezért is indítottuk el a gazdaságfejlesztési programjainkat, tavaly a fiatal vállalkozók évét, idén pedig a családi vállalkozók évét”. A helyettes államtitkár rámutatott: Kárpát-medence-szerte 874 pályázat érkezett, ebből 185 bizonyult sikeresnek. A Vajdaságban 43 győztes pályázat született mintegy 220 millió forint értékben. Ebből az összegből magyar családi vállalkozásokat és fiatal vállalkozókat támogatnak.

Pásztor István: A kisebbségi akcióterv új eleme az európai uniós csatlakozási folyamatnak

A kisebbségi akcióterv új eleme az európai uniós csatlakozási folyamatnak, és nagy jelentőséggel bír a szerbiai kisebbségekre nézve – jelentette ki Pásztor István tartományi házelnök a Régiók Európai Bizottsága és Szerbia közös konzultatív testületének ülését követően Újvidéken. A Vajdasági Parlamentben szó volt a helyi és a regionális intézmények szerepéről is az eurointegrációban. A tanácskozáson különös figyelmet

szenteltek a nemzeti közösségek helyzetének, ezen belül is a kisebbségi akciótervnek. Pásztor István tartományi házelnök szerint nagyon fontos, hogy ez az Akcióterv a kisebbségek bevonásával készült el. Sem Fabrizi, az Európai Unió szerbiai küldöttségének vezetője a helyi és a regionális intézmények közreműködésének fontosságát emelte ki a csatlakozási folyamatban. Branko Ružić államigazgatási és helyi önkormányzati miniszter az ülésen hangsúlyozta, Szerbia eltökélt az uniós csatlakozás tekintetében, és ennek a folyamatnak lényegi részét képezik ezek a konferenciák, amelyeken a hatalom különböző szintjei vannak jelen. Igor Mirović tartományi kormányelnök összegezte az ülés menetét, külön kiemelve a kisebbségeket érintő kérdéseket, mivel Szerbia büszke rá, hogy megfelelő módon szavatolja a nemzeti közösségek jogait, és fontos célként említette helyzetük további javítását az uniós csatlakozási folyamat során.

Potápi Árpád János szakképzés-fejlesztési eszközöket adott át Makkosjánosiban

A szakoktatást szolgáló, korszerű két teherautót adott át ünnepélyesen Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára közel 20 millió forint értékben hétfőn a 2015 a külhoni magyar szakképzés éve program keretében Makkosjánosiban a helyi mezőgazdasági líceumnak. Az átadási ünnepségen mondott beszédében Potápi Árpád János hangsúlyozta, hogy erősíteni kell a szakképzést Kárpátalján. Jó lenne, ha a gyermekek fele szakképzésben részesülne olyan szakmákban, amelyekre van kereslet, hogy a szülőföldön tudjanak maradni – tette hozzá. Megjegyezte, nagyon fontos, hogy a fiatalok Kárpátalján maradjanak, mert a megélhetési nehézségek miatt jelentős a régióból az elvándorlás. „A makkosjánosihoz hasonló fejlesztésekkel a vállalkozásokat is segítjük, amelyek munkát adnak az embereknek” – mutatott rá. Az államtitkár kitért egy nemrég végzett felmérésre, amelynek az adatai azt mutatják, hogy a Kelet-Ukrajnában folyó háború ellenére a kárpátaljai magyarság zöme helyben maradt, a családok döntő többsége maradt, főként a családfők mentek el külföldre munkát vállalni. Így a kárpátaljai magyarság lélekszáma még mindig megközelíti a 150 ezret – emelte ki.

Magyar kormánytámogatással felújított óvodákatt adott át Grezsa István Kárpátalján

A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében közel 12 millió forint magyar kormánytámogatásból felújított óvodát adott át ünnepélyesen Grezsa István kormánybiztos kedden Ungváron. Megnyitó beszédében a kormánybiztos reményét fejezte ki, hogy az óvodafejlesztési program segítségével egy nagyon jó óvodai oktatási rendszert sikerül kiépíteni Kárpátalján. „A program két ütemében közel 4,5 milliárd forintnyi forrás

felhasználásával 32 új intézmény felépítése mellett közel 130-at újítunk fel, és ezek egyike a most átadott, közel 12 millió forintból korszerűsített ungvári 6. számú óvoda” – tette hozzá. Legalább ennyire fontosak az óvodapedagógiai továbbképzések, amelyek a Kárpát-medence valamennyi nemzetrészében, így a napokban Kárpátalján is elindultak – mondta. Orosz Ildikó, a KMPSZ elnöke köszöntőjében elmondta, az ungvári 6. számú óvoda négy gyermekcsoportja közül kettő magyar. Jelezte, a város vezetése ígéretet tett arra, hogy ez a gyermekintézmény bázisóvodává válik, ami azt jelenti, magyar lesz minden csoport és a módszertanért felelős pedagógus, s ezáltal az intézmény szakmai támogatásban részesítheti a többi ungvári óvodát, amelyekben magyar csoportok működnek. Az átadási ünnepségen részt vett Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, aki délelőtt az Ungvári Nemzeti Egyetem magyar kara kollégiumának a nemzetpolitikai államtitkárság támogatásával vásárolt eszközöket adott át.

Ülésezett a magyar-szlovén kisebbségi vegyes bizottság

Jegyzőkönyv aláírásával zárult a Ljubljanához közeli Brdo pri Kranjban megtartott magyar-szlovén kisebbségi vegyes bizottság ülése. Kalmár Ferenc, a Külgazdasági és Külügyminisztérium szomszédságpolitikáért felelős biztos, a bizottság magyar társelnöke a közös sajtótájékoztatón emlékeztetett: 25 évvel ezelőtt írta alá Magyarország és Szlovénia a kisebbségvédelmi keretegyezményt. A miniszteri biztos fontosnak nevezte a párbeszédet. Mint mondta: a szlovén-magyar viszonylatban ez a párbeszéd az évek során nem szakadt meg, de van olyan ország, ahol a vegyes bizottság 2009-óta nem ülésezett. Kalmár Ferenc az elmúlt években megvalósult projektek között említette a magyarországi kisebbségi iskolák helyzetének javulását, a szentgotthárdi Nagyboldogasszony templom felújítását, amelyhez a magyar kormány félmilliárd forinttal járult hozzá. Szlovéniában – szintén Magyarország támogatásával – a lendvai diákotthon megépítését és a lendvai vár felújítását emelte ki. Előrelépés történt a muravidéki magyar önkormányzatok finanszírozását illetően is – tette hozzá Kalmár Ferenc.

A politikai akarat és a pénz is megvan a kollégium építéséhez

Jankovics Róbert parlamenti képviselő a múlt héten személyesen adta át Blaženka Divjak oktatási miniszternek az észéki Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ (HMOMK) kollégiumának építési engedélyeit. Az építkezés az oktatási minisztérium közbeszerzési eljárását követően kezdődhet meg. A 2018-as állami költségvetésben 5 millió kuna, a 2019-esben pedig 3 millió kuna áll rendelkezésre e célra. Jankovics Róbert már pár hónappal a megválasztása után a programjában tett ígéreteknek megfelelően elérte

azt, hogy megkezdődjenek a tárgyalások az illetékes minisztériumban a diákotthon-építés ügyében. Így a terv bekerült az idén tavasszal ülésező magyar-horvát kisebbségi vegyes bizottság jegyzőkönyvébe is, valamint a horvát kormány augusztusi ülésén elfogadott, a nemzeti kisebbségekre vonatkozó operatív programba is. Jankovics Róbert elmondta, az eszéki HMOM Központ az egyetlen olyan iskola Horvátországban, amelyben magyar nyelvű középfokú oktatás folyik, ezért számára különösen fontos ennek az intézménynek a működése.

